

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 1006-24

לפני כב' יו"ר הוועדה, נדב כנען, עו"ד

דב גליא - אדריכל מס' 65108409
ע"י ב"כ מר דב גליא

העוררת:

נ ג ד

רשות המסים - היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
דוא"ל: corona.ararim@taxes.gov.il

המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשה להארכת מועד להגשת ערר, בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), תש"ף-2020 (להלן – "החוק").
2. העורר הגיש בקשה למענק הוצאות קבועות בסכום של 221,044 ₪ עבור תקופת הזכאות מאי-יוני 2020. לאחר הגשת הבקשה קיבל העורר מקדמה בסכום של 132,626 ₪.
3. ביום 6.4.21 החליטה המשיבה לקבל חלקית את בקשת העורר למענק בסכום של 110,000 ₪. ביום 19.4.21 הגיש העורר השגה על החלטה זו וטען כי הוא זכאי למלוא הסכום שביקש.
4. למעלה מ-15 חודשים מאוחר יותר, ביום 9.8.22, דחתה המשיבה את השגת העורר וקבעה כי אין מקום לאשר מענק עבור התקופה המבוקשת, בטענה כי לעורר כבר אושרו מענקים עבור תקופות זכאות אחרות בסכומים העולים על הוצאותיו הקבועות בכל שנת 2020.
5. בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק היה על העורר להגיש ערר על החלטת המשיבה בהשגה בתוך 45 ימים ממועד קבלתה, אולם הערר הוגש רק ביום 11.1.24, כלומר באיחור של למעלה משנה ושלושה חודשים מהמועד האחרון שנקבע בחוק, וזאת אף מבלי שצורפה לו בקשה להארכת מועד, כנדרש בהתאם לתקנה 6 לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל בוועדת הערר), תשפ"א-2020 (להלן – "התקנות").
6. לנוכח האמור הורתה הוועדה לעורר ביום 15.1.24 להגיש בקשה מתאימה להארכת מועד.
7. ביום 17.1.24 הגיש העורר את בקשת הארכה. בבקשה נטען כי ההחלטה בהשגה ניתנה לאחר יותר מ-15 חודשים ולא התקבלה בדואר. לטענת באי כוח העורר, מדובר באדם בן 82 המתקשה בתפעול ובכניסה לאזור האישי של אתר רשות המיסים, ולנוכח משך הזמן הארוך שעבר עד למתן ההחלטה בהשגה היא לא הועברה לידם. באי כוח העורר מוסיפים כי דבר החוב וההחלטה התגלו רק במועד קבלת הודעה בדבר חיוב בגין מענקי קורונה ששולמו ביתר, שנשלחה לעורר ביום 27.8.23. נטען כי לאחר קבלת הודעה זו פעלו באי כוח העורר להשיג את מכתב ההחלטה בהשגה, וכי לאחר איתורו נשלח למשיבה מכתב עם פירוט על אי המענה ובקשה לביטול החוב לאור העיכוב. מאחר שלא התקבל מענה בוצעו

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- מספר בירורים נוספים מול המשיבה, ורק ביום 9.1.24 התקבלו הנחיות להגשת ערר, שהוגש כאמור כיומיים לאחר מכן.
8. המשיבה מתנגדת לבקשת הארכה, בטענה כי העורר לא העלה טעמים מיוחדים כנדרש בתקנות, על אף שהגיש את הערר באיחור של כשנה ושלושה חודשים ממועד מתן ההחלטה בהשגה. המשיבה טוענת כי טעמים מיוחדים להארכת מועד שנקבע בחוק נוגעים לנסיבות חריגות ומיוחדות בלבד, וכי על דרך הכלל מדובר בנסיבות חיצוניות שאינן מצויות בשליטתו של מבקש הארכה או של בא כוחו. המשיבה מפנה לפסיקה שניתנה בעניין זה בבתי המשפט ובוועדות הערר.
9. לטענת המשיבה, ההחלטה בהשגה נשלחה לעורר כדין אל כתובת הדוא"ל שצייין בטופס הבקשה, שאליה נשלחה גם ההחלטה בבקשה למענק, ושאותה קיבל העורר ועליה הגיש את ההשגה, כשבועיים לאחר קבלתה. בנוסף, גם ההודעה בדבר חוב המס מיום 27.8.23 הגיעה לעורר באותה דרך, כמו גם החלטות ביחס לבקשות עבור תקופות זכאות נוספות, ובנוסף לכך נשלח אליו מסרון למספר הטלפון שצייין בבקשה המודיע לו על מתן ההחלטה בהשגה.
10. המשיבה מבקשת לדחות גם את טענת העורר ביחס לגילו המבוגר, שכן לטענתה הוא עובד ומנהל עסק וכן הגיש בעצמו את הבקשה למענק בנוסף לשתי בקשות נוספות. בנוסף מציינת המשיבה כי ההשגה הוגשה באמצעות באי כוח העורר ששלח ביום 23.8.21 בקשה ובה דרישה לקבל את ההשגה בשל חלוף המועד, ומכאן שהעורר ובאי כוחו ידעו לבדוק אם ניתנה החלטה אם לאו.
11. לבסוף טוענת המשיבה כי סיכויי הערר להתקבל נמוכים מאחר שכל שנטען בו נוגע לאיחור במתן ההחלטה בהשגה, וכי ממילא השיקול של סיכויי הערר הוא משני בלבד, ואינו יכול להצדיק איחור משמעותי בהגשת הערר.

דיון והכרעה

12. תקנה 6 לתקנות מסדירה את סמכותה של ועדת הערר להאריך את המועד להגשת ערר, וזאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.
13. טעמים מיוחדים כאמור נבחנים בכל מקרה לפי נסיבותיו. במכלול השיקולים הקיימים בהקשר זה ניתן למנות את הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, משך האיחור או הארכה המבוקשת, טיבו ומהותו של ההליך, הסתמכות בעל הדין שכנגד, וסיכויי הלכאוריים של ההליך שאת המועד לנקיטתו מבקשים להאריך (ראו למשל בש"א 482/08 **פיכמן נ' כונס הנכסים הרשמי** (28.1.08), וכן עמ"נ 17082-07-23 **אדר מערכות מיזוג אוויר בע"מ נ' רשות המסים בישראל**, (14.8.23), להלן – פס"ד **אדר מערכות**, שניתן לאחרונה בבית המשפט המחוזי, העוסק במתן מענק הוצאות קבועות בעקבות התפרצות הקורונה, כמו בענייננו).
14. לעניין הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, נקבע בפסיקה כי נדרש טעם בעל משקל משמעותי המצדיק סטייה מן המועדים המפורשים הקבועים בחוק לשם מימוש זכות הערר (ראו בר"מ 2340/02 **הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת השרון נ. וכת אגא**, פ"ד נו (3)).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

15. עוד נקבע, כי בשונה מאמת המידה של "סיבה מוצדקת" או "נסיבה סבירה" וכיוצ"ב, כאשר נדרשים "טעמים מיוחדים" להארכת מועד שנקבע בחיקוק, תישקל הארכת המועד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות את הארכת המועד, וכי ככלל מדובר בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתו של העורר או בא כוחו (ראו לדוגמא רע"א 10436/07 ציון נ' **בנק הפועלים בע"מ**, ניתן ביום 28.4.08).
16. לצד זאת נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי במקרים שבהם מדובר בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי נגד הפעלת סמכות של רשות לפי חוק סוציאלי, ניתן להקל במידת מה בדרישת הטעמים המיוחדים, שכן מטרתם של חוקים אלו מלכתחילה היא להיטיב את מצבם של מי שמוגדרים בחוק באמצעות מתן הטבות או תגמולים. לפיכך נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים (ראו בר"מ 6094/13 **מדהנה נ' המשד לקליטת עליה**, פסקה 11 לפסק הדין של השופט פוגלמן (10.12.13)).
17. כזה הוא ההליך שלפנינו, שבבסיסו הסדר סוציאלי שמטרתו להיטיב את מצבם של עסקים הזכאים למענק בשל השלכותיה הכלכליות של מגפת הקורונה. כאמור, אופיו הסוציאלי של ההסדר החוקי עשוי להצדיק הקלה, במידת מה ובמקרים המתאימים, בבחינת ה"טעמים המיוחדים" להארכת מועד להגשת ערר (ראו ערר 22-2202 **טריפ כארט בע"מ נ' רשות המסים**, ניתן ביום 13.7.22, שאליו גם הפנתה המשיבה בתגובתה).
18. ואכן, סקירת החלטותיהן של ועדות הערר מלמדת על גישה ליברלית, באופן יחסי, במתן הארכות מועד להגשת עררים. אולם, אין להבין מכך כי יש להיעתר כעניין שבשגרה לבקשות להארכת מועד ככל שלא עולים טעמים מיוחדים כקבוע בחוק ולפי המבחנים שנקבעו בעניין זה בפסיקה. בפרט אמורים הדברים מקום שמתבקשת ארכה לפרק זמן משמעותי העולה על ימים אחדים, כמו בענייננו.
19. במקרה שלפנינו, ההחלטה בהשגה ניתנה כאמור ביום 9.8.22, כך שבהתאם לפרק הזמן הקבוע בסעיף 20(ב) לחוק (45 ימים), היה על העורר להגיש את הערר עד ליום 23.9.22. אולם, העורר הגיש את הערר, מבלי שצורפה לו בקשה להארכת מועד כנדרש, רק ביום 11.1.24, כלומר באיחור עצום של למעלה משנה ושלושה חודשים מהמועד האחרון שנקבע.
20. בבקשתו טוען כאמור העורר כי ההחלטה בהשגה ניתנה באיחור של למעלה מ-15 חודשים, כי ההחלטה לא הגיעה אליו בדואר, וכי לנוכח גילו המבוגר הוא מתקשרה בתפעול ובכניסה לאזור האישי של רשות המיסים, כך שההחלטה התגלתה רק כאשר נשלחה אליו הודעה בדבר חוב מס והליך גבייה, ביום 27.8.23.
21. בנסיבות המקרה, אין מקום לומר כי היעדר תשומת לב לכך שההחלטה בהשגה התקבלה בדוא"ל במועד שבו נשלחה הוא בגדר הסבר מקובל, לא כל שכן בגדר טעם מיוחד כנדרש בתקנות, היכול להצדיק את הגשת הערר באיחור כה ממושך. לא מדובר כאמור באיחור של ימים או אף של שבועות בודדים אלא באיחור של למעלה משנה ושלושה חודשים, ועל כן מלכתחילה נדרש טעם מיוחד ומשמעותי ביותר על מנת לנסות ולהצדיקו. הסבר סתמי

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

שלפיו העורר לא ראה כי ההחלטה נשלחה (לכתובת הדוא"ל שהוא סיפק), שלא נוגע כלל לנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתו של העורר, אינו עולה כמובן לכדי טעם מיוחד כאמור.

22. יודגש, כי ההחלטה בהשגה נשלחה לכתובת הדוא"ל שאותה ציין העורר בבקשתו, כך שהידיעה על קבלתה כלל לא מחייבת כניסה לאזור האישי באתר רשות המיסים, בניגוד לטענת העורר. בנוסף לכך נשלח לעורר באותו מועד מסרון למספר הטלפון שציין בבקשה למענק המודיע לו על כך שניתנה החלטה בהשגה (תיעוד על משלוח המסרון לטלפון העורר צורף כנספח ה' לתגובת המשיבה). לא למותר לציין כי גם החלטות אחרות של המשיבה, ובכללן בבקשה מועד הזכאות שלפנינו וההודעה בדבר חוב המס מיום 27.8.23, נשלחו אף הן לאותה כתובת דוא"ל, ואין מחלוקת כי העורר קיבל אותן ופעל בהתאם. למעשה נראה, כי גם העורר עצמו אינו טוען בבקשתו כי ההחלטה בהשגה לא נשלחה לכתובת הדוא"ל או כי הוא לא קיבל אותה. עוד יש להדגיש, כי המועד הקובע לעניין פרק הזמן להגשת ערר הוא היום שבו נמסרה לעורר ההחלטה, ולא המועד שבו נודע לו עליה בפועל (ראו לשונו של סעיף 20(ב) לחוק, וכן ערר 1491/23 אליהו שמש עפר השפלה בע"מ נ' רשות המיסים, ניתן ביום 15.6.23, פסקה 22). מכאן יש לומר כי המועד הקובע הוא אכן המועד שבו נשלחה ההחלטה לעורר בדוא"ל (9.8.22) ודי למעשה במסקנה זו כדי לדחות את ההסבר שניתן לאיחור, ודאי שלנוכח היקפו העצום.

23. עוד יוער, מעבר לצורך, כי אפילו אם נלך כברת דרך של ממש לטובת העורר ונניח, לשם הדיון בלבד, שהמועד הקובע אינו מתן ההחלטה בהשגה אלא מועד הידיעה בפועל על ההחלטה, ובמקרה זה מועד קבלת הודעת המשיבה על חוב מס ב-27.8.23 (הנחה שאין כאמור כל מקום לקבלה בנסיבות המקרה), הרי שגם אז הוגשה הבקשה להארכת מועד זמן רב לאחר פרק הזמן של 45 ימים שנקבע בסעיף 20(ב) לחוק. מבקשת הארכה עולה כי לאחר קבלת הודעת החוב איתרו באי כוח את מכתב ההחלטה בהשגה בתחילת ספטמבר 2023, אולם הערר הוגש לבסוף רק כארבעה וחצי חודשים מאוחר יותר, ביום 11.1.24, ואף זאת מבלי שהוגשה לצידו בקשה להארכת מועד כנדרש בתקנות. רק לאחר שהוועדה הנחתה את העורר כי עליו להגיש את הבקשה היא הוגשה לבסוף 17.1.24.

24. עוד יוער בהקשר זה כי בהחלטה עצמה בהשגה נכתב במפורש כי העורר רשאי לערר עליה בתוך 45 ימים (מה גם שקביעה זו מופיעה כמובן בחוק עצמו), ולפיכך נשאלת השאלה מדוע המתינו העורר ובאי כוחו בעניין זה ולא הגישו את הערר בתוך תקופה זו ומדוע נדרשו לערוך פניות ובירורים נוספים מול המשיבה ולקבל ממנה הנחיות בדבר הגשת ערר (שממילא כבר כלולות כאמור בחוק ובהחלטה), עניין שנמשך עוד חודשים ארוכים, זמן רב לאחר שפרק הזמן של 45 ימים חלף בשנית. התנהלות העורר ובאי כוחו מעידה אפוא על התעלמות (שלא לומר זלזול), מהוראות החוק ומהחלטות המשיבה. יצוין גם בהקשר זה כי במכתבם של באי כוח העורר למשיבה מיום 7.9.23 הם רק חזרו למעשה על טענתם ממכתב קודם מיום 23.8.21 (לפני שניתנה ההחלטה בהשגה), שלפיה יש לקבלה על הסף לנוכח חלוף המועד למתן החלטה שנקבע בחוק, טענה שאותה היו צריכים להעלות בפני ועדת הערר ולא במסגרת פניה חוזרת למשיבה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

25. כמו כן יש מקום להדגיש, על אף שהעורר לא העלה טיעון זה במפורש בבקשתו, כי האיחור שחל במתן ההחלטה בהשגה מצד המשיבה (איחור משמעותי ביותר של כשנים עשר חודשים) אינו יכול כשלעצמו להצדיק גם את קבלת הערר באיחור בנסיבות שכאלו. בעניין זה יש להבהיר כי לא קיימת הדדיות של ממש בין איחורי המשיבה, הנובעים מעומס הטיפול החרגי המוטל עליה, לבין איחורים של מבקשי המענק, הנדרשים לפעול בתוך המועד שנקבע בחוק ביחס לבקשה או לבקשות הבודדות שאותן הגישו (ראו גם פס"ד **אדר מערכות**, פסקה 21, ערר 1550/23 **אהוד תייר ניהול והנדסה בע"מ נ' רשות המסים**, ניתן ביום 17.7.23, פסקה 27, ערר 1464/23 **דפני מוצרי שיער בע"מ נ' רשות המסים**, ניתן ביום 25.6.23, פסקאות 42-44). ודאי שלא ניתן לגזור גזירה שווה בין שני האיחורים בנסיבות המקרה שלפנינו, שעה שהעורר הגיש את בקשתו באיחור ניכר של למעלה משנה ושלושה חודשים, כתוצאה מחוסר תשומת לב ורשלנות גרידא.
26. שיקול נוסף שהוזכר בפסיקה ביחס לבחינת קיומם של טעמים מיוחדים נוגע כזכור לקיומה של הסתמכות אצל הצד שכנגד על כך שההליך הסתיים. ואכן, בנסיבות שלפנינו שבהן בקשת הארכה מוגשת באיחור כה ממושך רשאית היתה המשיבה להסתמך בצדק על כך שהעורר קיבל את החלטתה וזנח את המשך העמידה על בקשתו. לא למותר לציין בהקשר זה את טענת המשיבה שלפיה היא נערכה לטיפול במספר קצוב של השגות באמצעות גיוס עובדים לתקופה מוגדרת התואמת את המועדים שנקבעו בחוק, כך שישנו קושי מוצדק מבחינתה לטפל בהשגות ובעררים המוגשים זמן רב לאחר שמועדים אלו כבר חלפו.
27. לבסוף יש לומר, ביחס לשאלת סיכויי הערר, כי בנימוקי הערר שהגיש (כמו גם במכתביו למשיבה) העלה העורר טעם אחד בלבד הנוגע לאיחור במתן ההחלטה בהשגה. אולם, בפסיקת בתי המשפט וועדות הערר נקבע כבר כי אין בטעם זה כשלעצמו כדי להצדיק את קבלת הערר (ראו פסק דינו של בית המשפט העליון בבר"מ 7502/22 **רשות המסים נ' פודולסקי**, ניתן ביום 22.1.23). לצד זאת יש להוסיף, כי בנסיבות המקרה שבהן מדובר באיחור כה ניכר בהגשת הערר ומבלי שקיים הסבר מניח את הדעת לאיחור זה, ממילא מדובר בשיקול משני יחסית במכלול השיקולים שאותם יש להביא בחשבון במסגרת בחינת התקיימותו של טעם מיוחד, כפי שפורט לעיל.
28. לנוכח האמור לעיל בקשת הארכה נדחית. לאור הנסיבות ובהתחשב גם באיחור הממושך שחל במתן ההחלטה בהשגה, יישא כל צד בהוצאותיו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, י"ב שבט תשפ"ד, 22/01/2024, בהעדר הצדדים.

נדב כנען, עו"ד
יו"ר הוועדה